

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 12P/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202590
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5321202590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou vo veci starostlivosti o maloletú U. R., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom u otca, v konaní maloletá zastúpená súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky T. Q. X., rod. Y., nar. XX.X.XXXX, C. Č.. XXXX/XB, XXX XX Č. a otca T. R., nar. XX.X.XXXX, W. Č.. XXXX, XXX XX W. B. W., o určenie výživného a zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú U. R., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej U. R., nar. X.X.XXXX v sume 200,- Eur mesačne počnúc od 28.9.2021 vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletého dieťaťa.

III. Splatné výživné za obdobie od 28.9.2021 do 7.12.2021 v celkovej sume 626,67 Eur súd p o v o ľ u j e splatiť matke v mesačných splátkach po 20,- Eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pričom nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti sa stane splatný celý dlh.

IV. Týmto rozsudkom s a m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 4C/13/2006-44 zo dňa 11.5.2006 v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matke a rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 4P/26/2015-43 zo dňa 28.5.2015 v časti výživného na maloleté dieťa.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe dohody bola mal. U. rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. značka 12P/187/2008 zo dňa 28.08.2009, zverená do osobnej starostlivosti matky. Po vzájomných nezhodách mal. U. domácnosť matky opustila a od 18.09.2021 býva u otca na adrese W. B. W., W. XXXX. Otec uviedol, že býva v rodinnom dome, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve spolu s manželkou a dvoma dcérami. Mal. U. má u nich vytvorené vhodné podmienky, s jeho manželkou a sestrami si rozumie. Na základe uvedeného žiadal súd, aby po vykonanom dokazovaní zveril maloletú U. do osobnej starostlivosti otca T. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a matke uložil povinnosť prispievať na mal. U. R., nar. XX.XX.XXXX po 200,-- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca odo dňa podania návrhu.

2. V rámci prípravy pojednávania súd okrem vyžiadania správ o pomeroch rodičov doručil návrh otca matke ako i kolíznemu opatrovníkovi maloletého dieťaťa, ktorého požiadal súčasne o prešetrenie pomerov.

3. Matka doručila súdu vyjadrenie k návrhu, v ktorom vyjadrení uviedla, že so zverením maloletej U. R. do osobnej starostlivosti otca súhlasí, s výškou výživného na maloletú U. R. nesúhlasí. Jej priemerný mesačný príjem za rok 2021 činí 1167,23 €. Z tohto hradí spotrebné úvery vo výške 282,85 € + 286,83 €, mesačné náklady na domácnosť a nájomné 220 €, zálohová platba za elektrickú energiu 35 €, poplatok za mobilný paušál (jej a synov) 87,80 € z toho je splátka 30 €, za mobilný telefón, ktorý používa maloletá U. R., poplatok za televíziu a internet v domácnosti 46,12 €, potraviny, drogéria, vitamíny, oblečenie 250 €, pohonné hmoty 50€. Uviedla, že býva v mestskom nájomnom byte na adrese C. XXXX/Xb, Č.. V byte žije so svojím synom Š. G.W., nar. XX.X.XXXX, ktorý je jej zverený do osobnej starostlivosti a je na neho určené výživné vo výške 180 € (neprávoplatné rozhodnutie, odvolanie na Krajský súd Žilina). Vlastní osobný automobil značky U. H. E., rok výroby 2008. Jej priemerný mesačný príjem je 1167 € + výživné na syna Š.T. 180 €, spolu 1350 € a náklady činia spolu 1258€. Dcéra s ňou žila vyše 17 rokov v spoločnej domácnosti spolu aj s mladším nevlastným súrodencom Š.. Venovala jej a jej bratovi celý svoj voľný čas, vychovávala ju, pomáhala pri vzdelávaní. Vzhľadom k tomu, že je učiteľka na ZŠ, mali deti zabezpečené plnohodnotné trávenie každých prázdnin a školského voľna. Dcéru viedla k športovým aktivitám ako lyžovanie, plávanie, bicyklovanie, korčuľovanie a najmä turistika a s tým spojené spoznávanie našej krajiny ako aj susedných krajín. Na ZŠ C. v minulosti viedla turistický krúžok, dcéra bola členkou tohto krúžku a zúčastňovala sa pravidelných turistických výletov. V zime chodili pravidelne lyžovať. Všetky tieto aktivity zabezpečovala ona, otec maloletej sa na nich nepodieľal, aktívne s ňou čas netrávil, podieľal sa finančne, to znamená, že dcére a jej zohnal celosezónny lístok na lyžovanie v lyžiarskom stredisku P. G.H., dcére ho dal a ona si musela svoj lístok u neho splácať vo forme mesačných splátok. Otec maloletej s dcérou čas netrávil, nepodieľal sa na jej výchove a vzdelávaní, nepozná ju, netrávil s ňou čas, nevenoval sa jej, ale podieľal sa len finančne. Dcéra domácnosť otca navštevovala podľa toho, ako jej to vyhovovalo. Niekedy odišla k otcovi na dlhšie (týždeň), inokedy len na víkend. Počas tohto času podľa slov maloletej s otcom ani nebola, nakoľko odchádzal do práce skoro ráno a vracal sa späť domov neskoro večer. V domácnosti otca bývajú ešte maloleté sestry a otcova manželka, s nimi si maloletá rozumie. V domácnosti otca má dcéra svoju detskú izbu, ktorú jej otec zhruba pred 2-3 rokmi prerobil, vymaľoval, vymenil nábytok, kúpil novú posteľ a vybavenie izby (maloletá im ukazovala fotky po návrate od otca). Dcéra študovala na základnej škole C. s výborným prospechom a jej fotografia je vystavená v R. B. Ž.N. Š.. Počas štúdia na ZŠ sa zúčastnila mnohých vedomostných súťaží. Pri výbere strednej školy sa nechala ovplyvniť svojím otcom, nakoľko ona jej odporúčala výber strednej školy v inom meste (X. X., farmácia), ale otec s týmto výberom nesúhlasil. V súčasnosti maloletá navštevuje tretí ročník gymnázia. Jej prospech doposiaľ bol veľmi dobrý, ale maloletá v poslednej dobe mala problém chodiť do školy a učiť sa. Prispelo k tomu samozrejme aj dlhodobé dištančné vyučovanie. V minulom školskom roku mala vymeškaných 40 vyučovacích hodín za celý školský rok, v tomto školskom roku od 18. septembra 2021 (deň, kedy sa odsťahovala k otcovi) už 77 vyučovacích hodín (všetky ospravedlnené od otca). V poslednej dobe si našla maloletá nového priateľa, ktorý býva v bydlisku otca, ktorý má na ňu veľmi zlý vplyv a trávi čas s priateľmi, ktorí ju negatívne ovplyvňujú (užívanie alkoholu). Na základe spomínaných skutočností začalo dochádzať medzi matkou a maloletou k vzájomným výmenám názorov, nakoľko v jej domácnosti platili určité pravidlá a prvoradá pre ňu ako matku je štúdium maloletej. V ostatnej dobe začalo dochádzať aj k mnohým konfliktom s jej mladším bratom, maloletá ho často provokovala a potom vyvolala hádku. Prvýkrát sa maloletá odsťahovala k otcovi 8. septembra 2021. Následne na druhý deň navštívila domácnosť jej otca a žiadala maloletej návrat domov. Ona, otec, maloletá a otcova manželka sa všetci porozprávali a dohodli sa, že sa maloletá 12.9.2021 vráti domov. Maloletá sa síce domov 12.9.2021 vrátila, ale bez jej vedomia sa tajne dohodla s otcom, že predsa len odíde 18. septembra 2021 späť k otcovi, jej to oznámila 18. septembra 2021, keď sa vrátila z pravidelnej prechádzky so psom. Zbalila si všetky veci, oblečenie, kozmetiku, notebook, knihy, mobilný telefón, ktorý doteraz spláca, obuv, dokonca aj sezónne oblečenie a odišla bývať k otcovi. Maloletá vyslovene chce žiť u otca, má tam voľnosť, môže sa stretávať s kým chce, môže byť vonku do neskorých nočných hodín, môže tráviť svoj čas, ako ona uzná za vhodné. Hneď po odsťahovaní k otcovi maloletá navštívila na druhý deň gynekologickú ambulanciu T. Č. a dala si predpísať antikoncepciu, pretože začala intímne žiť so svojím novým priateľom, s čím ona doposiaľ nesúhlasila. Od 18. septembra 2021 doposiaľ s ňou nemá žiaden kontakt. Stretáva sa ale so svojím bratom Š., nakoľko on študuje na 8-ročnom R. P. Č., ale pri týchto stretnutiach maloletá jej osobu neustále očierňuje a vulgárne sa vyjadruje o nej pred jej synom a jej spolužiakmi. Jej správanie je vrcholne nevhodné. Maloletá má zriadený osobný účet v SLSP s názvom Space účet Študent, ktorý jej zriadila ona. Otec maloletej mal určené výživne na maloletú 150 eur mesačne, ale po začatí štúdia na gymnázium začal platiť dobrovoľne výživné na maloletú vo výške 200 eur na jej bežný účet. Okrem toho jej nepravidelne zasielal rôznych finančný obnos

na jej účet a s týmito finančnými prostriedkami maloletá hospodárila sama ako napríklad 11.9.2021 jej zaslal na účet 100 eur a následne maloletá 14.9.2021 si nakúpila na SHEIN.com oblečenie za 47,33 eur. Okrem toho jej otcova manželka zasielala pravidelne mesačne 10 eur ako vreckové a zhruba každý mesiac 50 eur ako „výplatu / za to, že maloletá pomáhala s účtovníctvom v otcovej firme. Okrem toho maloletá začala práve v čase, keď sa odsťahovala k otcovi, brigádne pracovať v O. W. B. W.. Plne si uvedomuje, že maloletá sa presťahovala do finančne oveľa lepšieho prostredia, otec ju aj predtým priamo finančne podporoval, ona ako samoživiteľka má len jeden príjem a ešte aj vyživovaciu povinnosť voči neplnoletému synovi, a preto nie je v jej finančných možnostiach jej platiť navrhované výživné v sume 200,- eur, navrhla preto sumu 100,- € za súčasného zverenia dcéry do starostlivosti otca.

4. Kolízny opatrovník na výzvu súdu vykonal šetrenie v rodine maloletého dieťaťa tak u matky ako i otca a v podanej správe uviedol, že maloletá žije v rodinnom dome na adrese W. B. W. XXXX. Rodinný dom je vo vlastníctve jej otca a jeho terajšej manželky, p. I. R.. V dome žijú aj dve nevlastné sestry mal. H. H. T.. Rodinný dom je veľmi pekne zariadený. Je vybavený moderným nábytkom. Maloletá U. má v dome svoju vlastnú izbu. Izbu jej otec prerobil zo svojej pracovne. Má izbu zariadenú novým, moderným nábytkom. Otec U. zakúpil notebook a všetky potrebné veci. Otec pracuje ako SZČO. V čase ich návštevy bola doma U. a terajšia manželka otca a maloletá H.. Hygiena v domácnosti bola na veľmi dobrej úrovni. Zo správania sestier bolo viditeľné, že sa majú veľmi radi. Otec uviedol, že dcéra žije u neho približne od 9/2021. Po nezhodách s mamou prišla bývať k otcovi. Matka otca nekontaktovala ohľadom maloletej U.. Nezaslala otcovi žiadne výživné na dcéru. Uviedol, že vzťah dcéry k jeho terajšej manželke je veľmi dobrý. Dňa 10.11.2021 sa dostavila na ich oddelenie maloletá U.. Je študentkou gymnázia. Učí sa veľmi dobre. Po konfliktoch s mamou odišla bývať k otcovi. Od septembra 2021 sa s mamou nevidela a mama jej nezavolała. U otca je veľmi spokojná, má rada svoje sestry a aj otcovu manželku I.. S bratom Š. sa stretáva v škole. Uviedla aj ďalšie skutočnosti, ktoré sú veľmi dôverné a neželá si, aby boli uvedené v správe. U otca je spokojná, má v dome svoju izbu a výborne si rozumie s I.. Dokážu sa dôverne porozprávať o jej problémoch. S mamou maloletej vykonali telefonický pohovor dňa 12.11.2012. Uviedla, že súhlasí s tým, aby maloletá U. bola zverená otcovi. Má vo svojej starostlivosti syna mal. Š. G.. Na Š. matka poberá výživné v sume 180,- Eur mesačne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby maloletá Simonka bola zverená do starostlivosti otca, kde má vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývoj a aby matka bola zviazaná prispievať na výživu dcéry v rámci svojich finančných možností a hlavne s prihliadnutím na potreby dieťaťa.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal za prítomnosti všetkých účastníkov dokazovanie a to nielen výsluchom rodičov, ale i oboznámením listinných dôkazov postupom podľa § 204 CSP, na podklade ktorého dokazovania mal súd vo veci preukázaný tento skutkový a právny stav:

6. Otec zotrval v rámci výpovede na podanom návrhu. Chcel, aby bola maloletá Simona zverená do jeho starostlivosti s tým, že má návrh, aby matka bola zviazaná platením výživného v sume 200,- Eur, ale výživné ponechal na uznesenie alebo rozhodnutie súdu. Dcéra sa k nim domov nasťahovala, nie je žiaden problém, aby U. s nimi bývala. Jeho príjem mesačne nielen zo živnosti, ale aj z podnikania, môže byť maximálne 1.500,- Eur. Jeho manželka je zamestnaná v jeho spoločnosti, jej príjem je 864,- Eur mesačne. Čo sa týka výdavkov na dcéru, aktuálne tie výdavky boli vysoké, pretože matka jej nedala žiadne oblečenie, čiže zakupovali kompletne celé zimné oblečenie, topánky. Rovnako tak mala aj starý notebook desaťročný, preto sa jej kúpil notebook nový. Aktuálne má dištančné vzdelávanie, avšak nemá žiadne zdravotné problémy, s týmito žiadne zvýšené výdavky nemá. On jej doplatil aktuálne stužkovú, aj za predošlý ročník, teda druhý až do štvrtého ročníka, bolo to 210,- Eur, taktiež jej zakúpil nejaké knihy, tie, čo potrebovala. Maloletá si prospech ako taký žiadnym spôsobom nepohoršila. Výdavky presne uviesť nevedel, čo dcéra potrebuje, to jej zakúpi. Dcéra bude mať brigádu u neho, bude vlastne robiť nejaké protokoly, čo má robiť jeho firma. Za celý mesiac tak môže mať nejakých 50,- až 150,- Eur. Bude to mať vlastne peniaze, ktoré ona potrebuje, keď ide von alebo na kozmetiku alebo to, čo si potrebuje ona kúpiť. Matka na dcéru neprispela ničím. Uviedol, že maloletá navštevuje psychológa, je to asi jeden a pol mesiaca dozadu a jedna hodina stojí 40,- Eur. Je to z dôvodu, že matka zakazuje jej kontakt s bratom. Maloletá je veľmi nešťastná aj z toho dôvodu, že vlastne matka sa s ňou žiadnym spôsobom nekontaktuje a preto vlastne mala depresie a psychológ ako taký jej pomáha túto situáciu prekonať.

7. Matka maloletej súhlasila so zverením dcéry do starostlivosti otca, nesúhlasila s výživným 200,- €. Vo výpovedi uviedla, že jej príjem je 1.180,- Eur, taktiež má výživné na syna Šimona, avšak to je v štádiu odvolacieho konania, pretože otec chce znížiť výživné na sumu nižšiu. Iný príjem nemá. Výdavky má

ako špecifikovala v písomnom vyjadrení, teda od nájomného, bytu, cez elektrinu a na týchto zotrvala. Je pravdou, že maloletú od deviateho mesiaca nekontaktuje, pretože zistila, že keď raz prišla domov, tak odišla vlastne a odsťahovala sa k otcovi. Nepoprela s dcérou nezhody predtým, t.j. pre odchodom a odvtedy nehovoria spolu. Odchod, bolo to dcérine vlastné rozhodnutie. Chcela odísť, chcela mať slobodu, čiže ona jej v tom nebránila a je vrcholne nevhodné, aby jej dcéra určovala podmienky jej výchovy. Maloletý Š. mal 15.9. narodeniny, čiže to, ako jej brat chýba, toto pravdou nie je, pretože v ten deň odišla a vrátila sa domov až po 20.00 hodine. Je pravda aj to, že nerozpráva o nej ako matke pekne, má na to aj viacero svedkov. Čiže keď hovorí pred maloletým Š., najmä v škole, tak je to vrcholne nevhodné. Bola v škole, sama si takéto skutočnosti overila. Rovnako keď sme aj covid, nepýtala sa ani brata, ako sa má. Rovnako tak vedela, že aj stará mama má covid, ani jej nezavolať, ani sa jej nespýtala. Čo sa týka samotných vecí, tak ako to bolo prezentované, že nemala žiadne, keď odchádzala, tak zobrala si všetky svoje osobné veci. Je pravdou, že niektoré veci zostali sezónne u starej matky, ale poukázala matka na to, že ani raz nikoho nekontaktovala s tým, aby sa dohodla, akým spôsobom si ich zoberie. Matka potvrdila, že bola v roku 2021 na dvoch dovolenkách, ale nie cez cestovnú kanceláriu, ale ubytovanie bolo po 100,- Eur na jednu osobu. Zároveň aj strava je tam oveľa lacnejšia, čiže ona zaplatila 260,- Eur za jednu osobu plus letenku a plus 50,- Eur za víza. Bola opakované v Q., so synom tam strávila jeden mesiac, s dcérou tam bola týždeň. Na dovolenke bola aj v decembri 2020 tiež v Q.. Čo sa týka peňazí na vodičský preukaz, jej otec nedal nič, ak dal dcére, tak ona ako matka s týmito finančnými prostriedkami nemala nič. Čo sa týka úverov, tak prvý úver 286,- Eur bol vzatý v roku 2018, vyplatila nejaké pôvodné úvery a auto na leasing, čiže bolo to použité aj na prerábku a na refinanc iných úverov, ten si zobrala v sume 18.500,- Eur, ďalší úver si zobrala asi pred jeden a pol rokom, taktiež v rovnakej sume 18.500,- Eur a išiel skôr na prerábku tej izby a na refinanc iných úverov, pretože mala aj iné menšie úvery. Býva v nájomnom byte 12 rokov, bol to holo byt, nebola tam ani chladnička, ani kuchynská linka, čiže všetky tieto veci tam zakúpila počnúc hrnčekom, bolo to pred dvanástimi rokmi. Na mobil hradí 80,- Eur, pokiaľ dcéra tvrdila splatenie, toto poprela. Potvrdila, že zostali nejaké sezónne veci u jej mamy, avšak keď si po ne dcéra prišla, tak jej stará mama povedala, aby sa dohodla s ňou a viac sa už potom nekontaktovali. Výživné nehradila, pretože čakala na rozhodnutie súdu.

8. Postupom podľa § 204 CSP súd oboznámil listinné dôkazy a to čl. 1 návrh otca doručený súdu 28.9.2021, ktorým žiadal dieťa zveriť do svojej starostlivosti a zaviazať matku hradením výživného v sume 200,- Eur, lustrácia v Sociálnej poisťovni na matku, z ktorej vyplýva, že matka pracuje v Základnej škole s materskou školou Olešná, naposledy v mesiaci august 2021 mala vymeriavací základ v sume 1.494,- Eur, rovnako tak pracovala na dohodu o pracovnej činnosti, avšak to bolo v roku 2019, čl. 6 lustrácia v Sociálnej poisťovni na otca, z ktorej vyplýva, že otec je vedený ako SZČO od 1.7.2019, vymeriavací základ pre hradenie poistného v mesiaci august 2021 bol v sume 546,- Eur, čl. 21 správa z Mesta W. B. W. o povesti, zo správy mesta čl. 84 vyplýva, že matka je rozvedená, má podaný návrh na určenie výživného, býva v dvojizbovom mestskom nájomnom byte, spoločne býva so synom Š., ktorý navštevuje 8-ročné R., pracuje v Základnej škole s materskou školou C., čistý mesačný príjem predstavuje 1.180,- Eur, iný príjem nemá, dcéra U. R., nar. X.X.XXXX navštevuje 3. ročník R. P. Č., dcéra býva v spoločnej domácnosti s otcom, ktorý podal návrh na určenie výživného, matka dcéru nenavštevuje, je to jej rozhodnutie, bytové podmienky sú v norme, ekonomické pomery vhodné, nemá záznam v Registri trestov, čl. 85 vyjadrenie otca vo vzťahu k stanovisku matky.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 4P/26/2015 bolo oboznámené posledné rozhodnutie vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu /čo do výživného/ a to rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 4P/26/2015-43 zo dňa 28.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.6.2015, kde bola schválená rodičovská dohoda, kde otec sa zaviazal hradiť výživné v sume 150,- Eur mesačne k rukám matky maloletého dieťaťa, zároveň sa zaviazal zaplatiť nedoplatok na výživnom v sume po 30,- Eur. Zároveň týmto bol zmenený rozsudok naposledy vo veci Okresného súdu Čadca 5P/17/2010, na základe ktorého bol otec zaviazaný hradiť výživné v sume 120,- Eur mesačne.

10. Súd v konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré môže začať i bez návrhu a v ktorom preto návrhmi účastníkov nie je viazaný, postupujúc z úradnej povinnosti a sledujúc pritom v zmysle ust. čl. 3 ods.1 a súvisiacich ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého v New Yorku 20. novembra 1989, ktorého signatárom je i Slovenská republika (uverejneného v zbierke zákonov oznámením FMZV č. 104/1991 Zb.), čl. 41 v spojení s čl. 7 ods.5 Ústavy Slovenskej republiky (úst. zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a ust. článku 3 Základných zásad a ust. §§ 28 a nasledujúcich zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov („Zákon o rodine“) najlepši záujem maloletého dieťaťa a vychádzajúc z hmotnoprávnej úpravy rodičovských práv a povinností, vrátane zákonnej vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom v zmysle ust. §§ 28 a nasl. Zákona o rodine a §§ 62 a nasl. v spojení s ust. §§ 75 a nasl. Zákona o rodine a vrátane ust. § 25 Zákona o rodine, rozhodol o návrhu otca aplikujúc procesnú právnu úpravu v ust. §§ 78 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z..

11. Súd mal v konaní preukázané, že maloletá U. bola zverená do osobnej starostlivosti matky v rámci rozvodového konania rodičov a to rozhodnutím č.k. 4C/13/2006-44 zo dňa 11.5.2006. Naposledy bola riešená otázka výživného na maloleté dieťa v konaní vedenom u Okresného súdu Čadca, kedy súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 4P/26/2015-43 zo dňa 28.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.6.2015, kde bola schválená rodičovská dohoda, kde otec sa zaviazal hradiť výživné v sume 150,- Eur mesačne k rukám matky maloletého dieťaťa. Od posledných rozhodnutia tak vo veci zverenia dieťaťa ako i výživného nastali zmeny, ktoré viedli otca k podaniu návrhu na zverenie maloletej U. do jeho starostlivosti a určenie výživného matke.

12. Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu (pozn. súdu nielen čo do výchovy, ale i čo do výživného v tomto prípade), ktorým rozhodol o výživnom pre maloleté dieťa, je v zmysle ust. § 78 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia, ktorá jeho zmenu odôvodňuje. V konaní o výživnom na dieťa vždy pritom prihliadajúc na chránený a preferovaný najlepši záujem oprávneného maloletého dieťaťa. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu), na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých zainteresovaných účastníkov, tzn. tak na strane oprávneného maloletého dieťaťa ako aj na strane oboch rodičov ako povinných, s prihliadnutím i na všeobecný vývoj životných nákladov. Takouto zmenou môže byť napr. strata či nadobudnutie zamestnania (pričom v prípade straty zamestnania je potrebné skúmať príčiny tejto straty), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej či zánik existujúcej vyživovacej povinnosti, zmena majetkových pomerov, zmena schopností, možnosti poskytovať výživné, nástup do predškolského zariadenia, nástup školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školskej dochádzky a pod. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania. Inak sa pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov používajú zásady, ktoré sú rozhodujúce aj pre určenie príslušného druhu výživného. Pri určení vyživovacej povinnosti (či už pri prvom určení, prípadne pri zmene rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu) vychádza súd zo zásady, ktorá ovláda každé rozhodovanie o úprave práv a povinnosti rodičov k mal. dieťaťu, že totiž rozhoduje záujem dieťaťa. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti teda súd prihliada k tomu, aby boli zaistené čo najpriaznivejšie podmienky pre úspešný vývoj dieťaťa.

13. Na podklade vyššie uvedeného posúdením pomerov všetkých účastníkov v rámci hodnotenia dôkazov súd dospel k záveru, že od času posledného predchádzajúceho cit. rozhodnutia a to rozsudku OS Čadca č.k. 4C/13/2006-44 zo dňa 11.5.2006, ktorým naposledy bola riešená otázka zverenia dieťaťa do starostlivosti matke a v konaní vedenom u Okresného súdu Čadca, kedy súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 4P/26/2015-43 zo dňa 28.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.6.2015, kde bola schválená rodičovská dohoda, kde otec sa zaviazal hradiť výživné v sume 150,- Eur mesačne k rukám matky, došlo k zmene pomerov, ktorá opodstatňuje materiálny právny základ podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine pre zmenu rozhodnutia o zverení dieťaťa ale i o výživnom na maloleté dieťa. Súd mal preukázanú zmenu pomerov tak na strane rodičov ako i maloletého dieťaťa.

14. Medzi rodičmi v rámci rozhodovania nebolo sporné zverenie dcéry Simony do starostlivosti otca, ktorú otec zabezpečuje fakticky od augusta 2021, kedy dcéra odišla k nemu bývať od matky. Matka maloletej nepoprela nezhody s dcérou vo vzťahu k výchove, stroho však konštatovala, že keď chcela dcéra bývať u otca, išlo o jej rozhodnutie, pričom mala zato, že dcéra má priateľa, ktorý býva v bydlisku otca, ktorý má na ňu veľmi zlý vplyv a trávi čas s priateľmi, ktorí ju negatívne ovplyvňujú (užívanie alkoholu). Toto v rámci vyjadrení dokázané nebolo. Otec uviedol, že dcérin prospech sa nezmenil, dcéra u neho brigáduje. V rámci vyjadrení matky na pojednávaní ako i nepriamo z jej písomné podania mal za preukázané, že táto po odchode dcéry túto fakticky vyradila zo svojho života, hoc ide o dospelávajúce dievča vo veku 17 rokov, na túto pre osobné nezhody zanevrela, nekontaktuje ju, nehovorí s ňou. Podľa

vyjadrenia kolízneho opatrovníka ako i otca, toto má nepriaznivý dopad na dieťa, hoc vo veku blízkom dospelosti, kedy stratilo kontakt s matkou ako i s bratom, ktorého matka sa snaží obmedzovať v kontakte so sestrou majúca zato, že dcéra o matke nehovorí pred bratom pekne. Postoj matky sa javil súdu ako neadekvátny minimálne s prihliadnutím k jej vzdelaniu a tomu, že matka je učiteľkou s vysokoškolským vzdelaním, učí druhý stupeň na Základnej škole v C. a teda disponuje aj vzdelaním z oblasti psychológie. Hoc nateraz sa toto javí matke ako správne rozhodnutie, súd v tomto smere jej názor nezdieľa a považuje ho za vymykajúci sa životným situáciám, ktoré sa v rodine pri dospievaní dieťaťa môžu stať. Matka mala hľadať spoločne s otcom a dcérou konštruktívne riešenie ich komplikovaného vzťahu. Podľa názoru súdu nie je nič výnimočné, aby dieťa pre nezhody s jedným rodičom žilo za splnenia určitých podmienok u druhého rodiča. Zmena tohto prostredia by však nemala mať takýto dopad na dieťa, kedy matka neprispela dcéra žiadnou sumou, nedala jej osobné veci (tvrdenie že dala sama vyvrátila tým, že sú veci aj u starej matky, ktoré jej neboli vydané lebo sa s ňou dcéra nekontaktovala), oblečenie, obuv musel zakupovať otec po príchode dcéry do jeho domácnosti. Rovnako tak sa podieľal od 18.9.2021 na všetkých výdavkoch dcéry bez náznaku spoluúčasti matky. Po vykonanom dokazovaní výsluchom účastníkov a z listinných dôkazov súd má zato, že je dôvodne podaný návrh zo strany otca vo vzťahu k zvereniu dieťaťa do jeho starostlivosti, rešpektujúc aj samotný záujem maloletého dieťaťa - dcéry U., ktorá chce žiť a bývať u svojho otca bez toho, aby žila s matkou.

15. Pokiaľ súd zmenil rozhodnutie o výchove/zverení dieťaťa do starostlivosti druhého rodiča - otca, rozhodoval aj o určení výživovacej povinnosti matky k dcére. Otec žiadal výživné 200,- €, matka navrhovala sumu 100,- €. Naposledy bolo určované výživné rozsudkom č.k. 4P/26/2015-43 zo dňa 28.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.6.2015, kde bola schválená rodičovská dohoda, kde otec sa zaviazal hradiť výživné v sume 150,- Eur mesačne k rukám matky maloletého dieťaťa. Otec od nástupu dcéry prispieval na výživu matke dobrovoľne vyššou sumou 200,- €. Súd v tomto smere poukazuje, že samotná matka v konaní 4P/26/2015 už v roku 2015 považovala za primerané výživné pre dcéru v sume 200,- €, ktoré si uplatnila v podanom návrhu. V čase posledného rozhodnutia príjem otca bol v sume cca 700,- € uvádzaný v súdnom konaní, príjem matky bol priemerný v sume 713,87 €. Matka poberala na syna výživné v sume 140,- €, maloletá v tom čase bola žiačkou druhého stupňa na základnej škole. V čase aktuálneho rozhodovania bola maloletá študentkou 3. ročníka strednej školy, otec bol naďalej evidovaný ako SZČO, vlastnil firmu, príjem uvádzal v sume 1500,- € (podľa správy z Daňového úradu bol príjem v sume 10830,- €), matka bola naďalej učiteľka, jej príjem bol v sume 1167,23 € podľa potvrdenia od zamestnávateľa. Otec žil v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý vlastnil s manželkou a dvoma dcérami, manželka bola zamestnaná v jeho spoločnosti s príjmom cca 800,- €, matka maloletej žila v nájomnom byte so synom, tento stav bol známy aj v pôvodnom konaní. Otec úvery a pôžičky nedeklaroval žiadne, matka splácala dva úvery každý v sume po 18500,- €, ktoré hradila v mesačných splátkach a to 282,85 € a 286,83 € (spolu 562,68 € mesačne), okrem toho hradila i výdavky na domácnosť - nájom, internet, mobil a výdavky so stravou a chodom domácnosti ako takej. Vo vzťahu k spornej výške výživného, ktorú navrhoval otec súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že suma 200,- Eur je dôvodná (v rovnakej sume hradil výživné aj otec matke, ktorá túto sumu za primeranú potrebám považovala v čas kedy dcéra u nej bývala v spoločnej domácnosti) s prihliadnutím na príjem matky, ktorý sa oproti pôvodnému rozhodovaniu zvýšil o cca 450,- € mesačne. Otec maloletej v tom čase zarábala 700,- Eur a prispieval na výživu 150,- Eur, matka v rozhodnom období mala príjem 713,- Eur, aktuálne má príjem takmer 1.200,- Eur. Výdavky ako také, ktoré uvádzala matka vo vzťahu k spotrebným úverom, nemajú prednosť pred hradením výživného, pretože dieťa je odkázané na výživu rodičov. Navyše súd v rámci rozhodovania prihliadol na to, že matka opakovane bola na dovolenke v zahraničí a hoc uvádzala, že ide o výdavky, ktoré by vynaložila i na území SR, súd tomuto neuveril minimálne z toho dôvodu, že iba za víza zaplatila matka v tomto roku 200,- €, za letenky zaplatila matka taktiež nemalú sumu a náklady na bežný život, minimálne na nájomné musela hradiť aj napriek tomu, že mala mesiac zabezpečené bývanie v Egypte za sumu 200,- € tvrdených matkou na dve osoby. Tieto výdavky na dve dovolenky v krátkom časovom slede v rámci pár mesiacov súd považoval za nadštandard. Rovnako tak opakované zaťažovanie rozpočtu matkou spotrebnými úvermi súd vyhodnotil ako neprimerané riziko, ktoré matka na seba vzala. Súd súčasne poukazuje na to, že matka v rámci rozhodnutia na syna Šimona pochádzajúceho z jej iného vzťahu mala hoc neprávoplatne určené výživné v sume 180,- € mesačne, ktorú sumu pri veku syna (mladšieho o 4 roky) považovala za primeranú. Na podklade všetkých informácií a dôkazov zistených v rámci súdneho konania súd sumu výživného ustálil zhodne s otcom ako i kolízny opatrovníkom a matke určil výživné v sume 200,- € mesačne počnúc od podania návrhu t.j. od 28.9.2021

16. Splatné výživné za obdobie od 28.9.2021 do 7.12.2021 v celkovej sume 626,67 € v rozsahu zvýšenia (pomerná časť za mesiac september + 3x200,- €) súd umožnil matke splatiť mesačne v splátkach po 20,- spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej z nich (§ 232 ods. 4 CSP) .

17. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu s poukazom na ustanovenie § 52 CMP, nakoľko nezistil dôvod pre aplikáciu iného zákonného ustanovenia.

18. Súd poukazuje na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, umožňujúce obdobne zmenu i tohto rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a to i bez návrhu, v prípade budúcej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.